

Evaluatie microproject

**Educatieve
Agenda
Limburg**

Projecttitel: Plusklassen op basisschool De Driesprong

Projectplan:

In het kader van talentontwikkeling wil basisschool De Driesprong extra mogelijkheden bieden aan leerlingen die behoefte hebben aan een verrijkend onderwijsaanbod. We willen een plusklas opzetten waarin deze kinderen een beredeneerd aanbod krijgen, gericht op kennis en vaardigheden voor de toekomst.

Eén dagdeel in de week ontmoeten deze leerlingen ontwikkelingsgelijken (peers) en gaan in groepjes aan de slag met uitdagende projecten.

De plusklas is een pilot die past binnen de hele schoolontwikkeling: Als begaafdheidsprofielschool willen we graag op alle niveaus van zorg een passend onderwijsaanbod hebben voor de (hoog)begaafde leerlingen. Onze school is o.a. middels scholing bezig de eerste 3 niveaus van zorg goed door te ontwikkelen (voldoende differentiatie ook naar boven in de groepen). Plusklassen passen in deze visie als vierde niveau van zorg. We vinden het heel belangrijk dat ook na deze gesubsidieerde pilot plusklassen gecontinueerd en uitgebreid worden (ook voor onderbouw en bovenbouw).

Doel:

Binnen basisschool De Driesprong wordt gedifferentieerd onderwijs aangeboden op drie niveaus. Voor een aantal kinderen biedt dit alsnog onvoldoende uitdaging. Hierdoor worden zij onvoldoende geprikkeld hun talenten te verzilveren en lopen zij het risico te gaan onderpresteren. Door deze kinderen regelmatig met elkaar te laten samenwerken kunnen studievaardigheden en attitudes (leren doorzetten, fouten durven maken, leergierig blijven) gestimuleerd worden. Het ontmoeten van peers blijkt ook erg belangrijk voor het welbevinden en zelfvertrouwen van deze kinderen.

Uitvoering:

Na toekenning van de subsidie zijn we vorig schooljaar kunnen starten met een plusklas van 14 leerlingen uit groep 5 en 6. Een van onze leerkrachten had reeds een opleiding gevolgd tot Talentbegeleider en heeft uren toegekend gekregen om de plusklas voor te bereiden en te begeleiden.

De leerlingen zijn vanuit verschillende criteria geselecteerd:

- Naar aanleiding van de Sidi afname
- Op basis van hoge Cito scores
- Op aanraden van de leerkracht gebaseerd op onderwijsbehoefte

Samen met de coördinator hoogbegaafdheid van onze Leonardo afdeling heeft de leerkracht een inhoudelijk plan gemaakt met keuzes over het aanbod.

Hoofddoel van het onderwijsaanbod was het leren samenwerken aan een opdracht en hierop leren reflecteren. Dit gebeurde aan de hand van opdrachten van het Vooruitwerklab van het CBO (Centrum Begaafdheids Onderzoek Nijmegen).

Na bijzonder positieve ervaringen van leerlingen, ouders en leerkrachten (zie evaluatie), zijn we gestart met een tweede tranche. De doelgroep omvatte ongeveer dezelfde kinderen, leerlingen uit groep 6 en 7. Hoofddoel was deze keer leren denken middels filosofie opdrachten en leren onderzoeken door eigen onderzoeksvragen op te stellen en te achterhalen.

Inmiddels zijn we bezig met de derde tranche, waarin met creatieve denkopdrachten gewerkt wordt aan vaardigheden zoals leren omgaan met perfectionisme en groeiende mindset. De doelgroep is deze keer kinderen uit groep 5 en 6.

Geïnitieerde activiteiten:

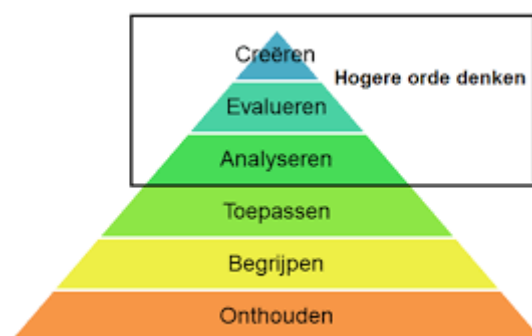
Intensieve samenwerking en kennisoverdracht met de Leonardo afdeling

Binnen De Driesprong is er ook een Leonardo-afdeling, waar fulltime onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen wordt gegeven. De didactische inhoud van de plusklas is vooraf met collega's van deze afdeling besproken.

In de voorbereidende gesprekken tussen de leerkracht van de plusklas en de leerkrachten van de Leonardo afdeling is er aandacht geweest voor de knelpunten en ervaringen waar deze leerkrachten dagelijks mee te maken hebben. Bepaalde executieve functies zoals leren doorzetten, samenwerken, de lat niet te hoog leggen en een lerende mindset zijn issues waar hoogbegaafde kinderen tegen aan kunnen lopen. In de Leonardo setting is er meer ruimte om aandacht te geven aan benoemde knelpunten binnen hun onderwijsaanbod. In de reguliere setting zijn hier voor de (hoog)begaafde kinderen minder mogelijkheden voor. Ook ervaren deze kinderen in het reguliere aanbod minder wringmomenten doordat ze met (teveel) gemak de lesstof aankunnen.

Dit inzicht heeft geresulteerd in een aangepaste aanpak voor de plusklas: De kinderen krijgen een uitleg over bepaalde vaardigheden. Ze oefenen en bespreken het doel en de meerwaarde van een bepaalde vaardigheid. Vervolgens krijgen ze de mogelijkheid om te werken aan deze doelen door projectmatige opdrachten. Na iedere plusklas bijeenkomst worden de gestelde doelen en de transfer ervan geëvalueerd.

Door deze werkwijze was het voor de leerlingen helder wat ze gingen leren en was er veel aandacht voor het reflecteren van deze vaardigheden.

Doordat er gedurende de uitvoering van de plusklas, geregeld overlegmomenten waren tussen plusklasleerkracht en de projectleider van Leonardo, is het onderwijsaanbod aangescherpt. Dit heeft een positief effect gehad voor de volgende tranches van de plusklas, alsook voor de wijze van onderwijs aanbieden in de Leonardo afdeling. Een mooie kruisbestuiving!

Novilo

De leerkracht van de plusklas heeft op opleiding 'Talentbegeleider' gevolgd bij Novilo. Naast het verzorgen van opleidingen, heeft Novilo het Leonardo concept overgenomen en spelen zij een rol bij de opvang van dropouts. Alle medewerkers van De Driesprong zijn geschoold en begeleid door Novilo bij het vromgeven van de Begaafdheids Profiel School.

Overleg met middelbare scholen

We zien op middelbare scholen dat er steeds meer aandacht komt voor projectonderwijs, leren onderzoeken en leervaardigheden. We zijn op uitnodiging van het Graaf Huyn College te Geleen, een kijkje gaan nemen hoe het Technasium daar invulling aan geeft. Ook hier vormen onderzoekend leren en samenwerken de basis van verrijkt onderwijs. We hebben met de coördinator onderbouw en leerkrachten van het Technasium gesproken over de overeenkomsten tussen basis en middelbaar onderwijs.

Met het Trevianum in Sittard hebben we regelmatig contact over het aanbod, de kansen en de mogelijke knelpunten van hoogbegaafde leerlingen. We delen informatie uit en ondersteunen elkaar indien mogelijk. Zij hebben initiatieven die overeenkomsten vertonen met onze plusklassen, waardoor overleg voor beide partijen waardevol is.

Ook zijn we naar een voorlichting geweest van gepersonaliseerd leren waar het Grotius College in Heerlen komend schooljaar mee gaat starten. De succesvolle Kunskapsolan uit Zweden zijn de inspiratiebron voor het nieuwe onderwijssysteem van het Grotius College. Kort houdt dit in dat leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces waardoor het onderwijs beter afgestemd wordt op de onderwijsbehoefte van de leerling. Dit versterkt onze eigen visie over hoe we denken dat onderwijs er in de toekomst uit moet gaan zien.

Kennisoverdracht binnen het samenwerkingsverband

In maart komen collega's van een ander bestuur op studiedag rondom de aanpak van hoogbegaafdheid binnen onze onderwijssetting. Hier is sprake van kennisdeling buiten het netwerk om van ons eigen bestuur. We streven naar plusklassen voor alle bouwen als geïntegreerd onderdeel van ons aanbod. Graag delen wij onze opgedane ervaringen met de plusklas met collega's uit het werkveld.

Samenwerking netwerk BPS (begaafdheids profiel scholen)

In onze regio zijn we de enige BPS basisschool. Wel zijn er middelbare scholen die al langere tijd BPS zijn en een zo passend mogelijk aanbod

voor hoogbegaafde leerlingen nastreven. Bij een landelijke BPS bijeenkomst hebben we contact gelegd met het Porta Mosana College Maastricht, het Stella Maris College Meerssen en Het College in Weert. We zijn uitgenodigd voor hun bijeenkomsten en hopen binnenkort ervaringen te delen.

Netwerkbijeenkomsten Talentontwikkeling van het SLO

Stichting Leerplan Ontwikkeling heeft een regionaal en nationaal netwerk ter stimulering van kennisoverdracht en kennisdeling met betrekking tot (hoog)begaafdheid. Naast hun informatieve website (<https://talentstimuleren.nl/>), organiseren zij landelijke congressen en regionale bijeenkomsten waar veel kennisdeling plaatsvindt en genetwerkt wordt. Hier nemen we met verschillende leerkrachten van onze school geregeld aan deel. Met name bij de regionale bijeenkomsten is het prettig om ervaringen omtrent o.a. de plusklas te delen met anderen.

Netwerkbijeenkomsten ECHA

Het CBO (Centrum voor Begaafdheids Onderzoek) in Nijmegen verzorgt de ECHA opleiding tot specialist begaafdheid. Tijdens netwerkbijeenkomsten worden ook de laatste wetenschappelijke inzichten met betrekking tot (hoog)begaafdheid met elkaar gedeeld. Dit zorgt voor nieuwe inzichten en gefundeerde keuzes met betrekking tot onze begeleiding en ons onderwijsaanbod.

Evaluatie van de plusklas:

De leerlingen zijn bijzonder enthousiast: het ontmoeten van peers en de uitdagende opdrachten doet de kinderen zichtbaar goed. Ook de leerkrachten van deze leerlingen geven dit aan. In de eerste tranche waren de kinderen vooral bezig met echte doe-activiteiten, het creëren van oplossingen voor een gezamenlijk probleem.

De inhoud van de tweede tranche verschilt, hier moesten de kinderen even aan wennen.

De leerlingen hebben een mapje gevuld met de ervaringen die ze hebben opgedaan. Dit is ook doorgesproken met de leerkrachten van deze leerlingen en besproken op oudergesprekken.

De toekomst

In de toekomst is ons streven dat we de plusklas voor groep 5 en 6 voort gaan zetten. De opzet is zodanig dat er een tweejarige cyclus ontstaat.

Hiernaast zijn we de mogelijkheden aan het bekijken om zowel voor groep 1-2, 3-4 en groep 7-8 ook een aangepast lesaanbod in de vorm van plusklas te realiseren. We zijn organisatorisch de mogelijkheden aan het onderzoeken om de banden tussen de reguliere afdeling en de Leonardo afdeling meer met elkaar te verbinden.

We hebben gemerkt dat het samenwerken met peers en onderzoekende en creatieve denkopdrachten van groot belang zijn voor de ontwikkeling en het welbevinden van (hoog)begaaftde kinderen.

De transfer van aangeleerde vaardigheden naar klassensituaties is van groot belang. De plusklasbegeleider en de leerkracht hebben nauw contact over de onderwijsbehoefte van de leerling. Dit maakt goede afstemming mogelijk.

Dankzij dit micro-project hebben de kinderen de kans gekregen deel te nemen aan de plusklas. In deze omgeving hebben de kinderen kunnen ervaren wat het betekent om met peers te werken en op een andere manier uitgedaagd te worden. Niet het product was van belang, maar de weg er naar toe.

Wij als schoolorganisatie hebben met name door de positieve reacties van de kinderen en hun leerkrachten bevestiging gekregen over het belang van de plusklas. Wij zullen ons voor de toekomst blijven inzetten om dit aanbod structureel aan onze kinderen aan te bieden.

